

FEESTMAAND VOORBIJ

Ook in het katholieke San Martin stond de maand december in het teken van kerstmis de jaarwisseling. Beide feesten worden zowel in de kerk van de gemeenschap als thuis gevierd. De missen in de kerk worden voorgedragen door een meneer die leraar is op de school in de gemeenschap, en die ook bijbellessen heeft gevolgd. De dagen voor de feesten zorgt iedereen dat er voldoende voorraad in huis is om grote maaltijden te maken voor iedereen en de visite (buren of familie). En natuurlijk is er in elk huis een flinke ton *masato* (gefermenteerde yucca drank)! Als die op is, gaat men over op *cachaça*, een sterke Braziliaanse drank gemaakt van suikerriet. Na het eten wordt er gedronken en gedanst (op Colombiaanse en Peruaanse muziek) tot in de vroege uurtjes. Sommigen maken, volgens Colombiaanse traditie, een pop om te verbranden bij de jaarwisseling. De pop stelt dan een negatief iets of iemand voor van het afgelopen jaar. Stoken maar en proost op het nieuwe jaar!

WERK AAN DE WINKEL

De afgelopen maanden heeft het in de regio rond San Martín de Amacayacu al enorm veel geregend. Al gevolg steeg het water in de rivieren meteen. Veel akkers op de lage gronden langs de rivieren staan alweer onder water. Dit betekent dat er haastig yucca of cassave moet worden geoogst. Zulke enorme voorraden kunnen natuurlijk niet meteen allemaal worden opgegeten. Bovendien produceren bepaalde yuccaplanten een knol die giftig is en daarom zomaar niet geschikt voor menselijke consumptie. Deze knollen moeten eerst een heel proces ondergaan. Na oogst worden ze geschild en in zakken in stilstaand water gelegd voor een paar dagen. Daarna zijn ze zacht genoeg geworden om te raspen, met de hand of met een machine. De geraspte massa wordt in een plastic rijstzak of in een *tipití* (links op de foto) gestopt en geplet, zodat alle vloeistof eruit geperst wordt. Daarna wordt de massa grof gezeefd (met een zeef zoals hier links op de foto), zodat alle dikke vezels eruit kunnen worden gehaald. En dan gaat de massa in een grote pan over een laag vuur. Door deze massa urenlang om en om te scheppen ontstaan er droge gele korrels: *Fariña* genoemd. Deze korrels kunnen lang worden bewaard en worden aan soep of rijst toegevoegd. Gemeenschappen die alleen overstoombaar land ter beschikking hebben eten zo soms maandenlang alleen vissoep met *fariña*.

VERKIEZINGEN IN GEMEENSCHAPPEN

De jaarwisseling is in veel inheemse gemeenschappen in de regio het moment om een nieuwe vertegenwoordiger (=curaca) te kiezen of om de voorgaande te herbenoemen. Deze democratisch (met de meeste stemmen) gekozen curacas vinden hun oorsprong in wet 89 van 1890. Hiermee kregen de inheemse mensen (de "wilden", volgens deze wet) hun eerste erkenning in de Colombiaanse wetgeving. Deze wet werd pas in de jaren '70 voelbaar in de regio rond San Martin. De wet was hoofdzakelijk bedoeld om de inheemse mensen zo snel mogelijk te laten integreren in de normale Colombiaanse maatschappij. De relatief plotselinge overgang van een traditioneel permanent (tot zijn dood) hoofd van een *maloka* (enorme gemeenschappelijke woonruimte van palen met een bladeren dak) naar zo'n democratisch gekozen figuur die elk jaar kan veranderen heeft echter grote sociale consequenties gehad. Voorheen had de leider van een *maloka* macht verkregen door leeftijd, ervaring en familielijn. Vaak hadden zij ook chamanistische vaardigheden waarmee de spirituele wereld actief werd betrokken in het dagelijkse leven. Zij waren zowel geliefd als gevreesd in hun *malokas* en daarbuiten. In tegenstelling, de huidige *curacas* dienen vooral als administratieve tussenpersoon tussen de overheid en de gemeenschappen. Het democratische verkiezingssysteem (=de grootste familie...) en het feit dat de positie vrijwillig (=zonder salaris...) is, maakt het mogelijk dat het niet altijd de meest vaardige of aangewezen persoon gekozen wordt. Ook hebben de meeste verkiesbare personen alleen maar de basisschool afgemaakt, terwijl zij vaak taken moeten verrichten die meer vaardigheden eisen. De vrijwilligersstatus van de *curacas* werkt corruptie in de hand. In ruil voor geld (want er is een familie te onderhouden terwijl er allerlei vergaderingen worden bijgewoond!) worden er bijvoorbeeld vergunningen gegeven om bomen te kappen of om missiewerk te verrichten in een gemeenschap. Ironisch genoeg (want de gemeenschap heeft ze zelf gekozen!) is de geloofwaardigheid en aanzien van de *curacas* vaak miniem, en is er veel intern conflict als resultaat.

De positie en de taken van de *curacas* is dan ook een thema wat onder de loep wordt genomen tijdens het project voor het Tikuna Cocama Yagua reservaat (beschreven in eerdere nieuwsbrieven).

2013: WAT STAAT ER VOOR DE DEUR?

De Small World Foundation steunt de Tikuna inheemse gemeenschap San Martin de Amacayacu in diens hoogste prioriteit om het voorouderlijk grondgebied officieel erkend te krijgen door de Colombiaanse overheid. De aanvraag hiervoor werd in juli 2012 ingeleverd bij het INCODER in Bogotá. De eerste vergadering naar aanleiding hiervan was in Leticia in oktober 2012. 2013 zal ook een jaar worden van vergaderingen. Het is voor ons belangrijk te benadrukken dat deze vergaderingen mogelijk zijn dankzij jouw steun aan de Small World Foundation. Ook in 2013 hopen wij op jouw bijdrage! **Alvast bedankt.**

In San Martin sloten wij half 2012 af met de installatie van 40 toiletten in San Martin. Voor een groot deel dankzij toilet-schoonmaakacties en bijdrages van KVO regio Breda en de familie Hendrikx (voormalig burgemeester van Baarle-Nassau) kunnen er in 2013 nóg 20 worden geïnstalleerd! Volg het project op:

www.facebook.com/pages/get-shit-done/299897286770994.

In Nederland zal 2013 ook in het teken staan van fondsenwerving voor een nieuwe kleuterschool in San Martin de Amacayacu; een project ontwikkeld met de Baarlese Sanne Buursma. Hier hoor je beslist meer over! Als jij nog mogelijkheden weet om voor dit project acties of activiteiten uit te voeren bij bepaalde evenementen of gelegenheden, aarzel niet om ons te emailen!! sbuursma@gmail.com. Volg het project op:

www.facebook.com/kleuterschoolsanmartin?ref=nl

Wilt u samen met de Small World Foundation steun bieden aan de mensen van de indianengemeenschap San Martin de Amacayacu en op de hoogte blijven van de lokale ontwikkelingen in deze verre uithoek van Colombia?

Maak dan jaarlijks 15 of 17 euro* (of meer..!) over op:

Rabobank rekeningnummer 13 27 26 203

t.n.v. Stichting SMALL WORLDFOUNDATION te Baarle-Nassau,

o.v.v. 'nieuwsbrief' en Uw naam.

IBAN: NL28RABO0132726203

BIC: RABONL2U

*15 euro voor ontvangst per email, 17 euro voor ontvangst per post. Belangrijk: de stichting is aangemerkt als ANBI waardoor bijdragen van boven de 60 euro in principe belastingaftrekbaar zijn!!

Vergeet niet zo spoedig mogelijk ook uw post- of e-mailadres door te geven (al naar gelang hoe u de nieuwsbrief wilt ontvangen):

Tonny van Gils (tonnyvangilspals@hotmail.com)

Ghil 12

5111 ED Baarle-Nassau

0135078003

Nogmaals, de bijdragen zullen uitsluitend besteed worden aan de ontwikkeling en uitvoering van de lokale initiatieven, onder begeleiding van de Small World Foundation. De uitgaven zullen zo veel mogelijk vermeld worden in de nieuwsbrieven. Voor alternatieve (vormen van) bijdragen, graag informeren bij bovenstaand adres.

U kunt zich te allen tijde opgeven voor de nieuwsbrief. Wanneer u graag één of meerdere edities van deze nieuwsbrief (nogmaals) wilt ontvangen via email of in print, neem dan ook contact op of kijk op de website: www.smallworldfoundation.org.